

Lokalt produceret foder til økologiske slagtegrise

Det er muligt at sammensætte en foderblanding baseret på lokale råvarer, herunder danske proteinkilder.

På nuværende tidspunkt er produktionen af danske råvarer ikke stor nok til at dække den danske økologiske griseproduktion.

Slagtegrisefoder er den foderblanding til grise der produceres mest af. Der bruges mellem 200 og 280 kg pr produceret økologisk slagtegris.

Foderforbruget pr. produceret slagtegris afhænger af foderblandings næringsstofsammensætning, grisenes foderudnyttelse og naturligvis grisenes startvægt.

De mest anvendte råvarer i en økologisk slagtegriseblanding er korn, bælgfrugter og korsblomstrede afgrøder. Alle disse råvarer kan, helt eller delvist, også bruges til human konsum. Derfor er der et stigende fokus på, at der i fremtiden skal findes andre produkter eller andre råvarer, til at fodre de økologiske grise med, ud fra tankegangen "Feed no Food".

I Organic RDD7 projektet ENTRANCE giver vi et bud på en af fremtidens slagtegrisefoderblandinger, baseret på lokale råvarer. Vi har taget udgangspunkt i lokale kornafgrøder, der kan forventes at være tilgængelige til foder i fremtiden. Byg og rug vil være de bærende, mens hvede og havre, der ofte dyrkes i en kvalitet som er velegnet til human konsum, kun bruges i begrænset omfang.

Som proteinkilder tages udgangspunkt i restprodukter, som fx presserester fra olieproduktionen, samt græsprotein der udvindes fra økologiske græsmarker. På sigt er håbet, at der også vil være tilgængelige biprodukter af god økologisk kvalitet, der kan bruges til grisefoder.

Der er pt begrænsede mængder af både økologiske restprodukter og økologisk græsprotein tilgængeligt på fodermarkedet.

Derfor er den viste foderblanding suppleret og afstemt med bælgfrugter som ærter, lupin, hestebønner og sojabønner. Ud fra tankegangen om "Feed no Food" bør bælgfrugterne være fra partier der er uegnede til human konsum.

I tabel 1 ses et eksempel på en økologisk foderblanding til slagtegrise baseret på råvarer der kan dyrkes i Danmark.

Tabel 1. Blandingssammensætning af en lokalt baseret slagtegriseblanding, hvor alle råvarerne kan dyrkes økologisk i Danmark (Tabel: Kristian Knage-Drangsfeldt, Vestjyllands Andel)

Name	Pct
Øko Rug	25,003
Øko Byg	22,000
Øko Hestebønner	10,220
Øko Hvede	9,515
Øko Ærter	9,000
Øko Sød Lupin	5,000
Øko Rapskage Fedtrig	5,000
Øko græsprotein 53 % prot BB	4,500
Øko Sojabønner toasted	2,000
Øko Sojakager, kinesisk	2,000
Øko Havreklid	1,570
Øko Havre	1,430
	<hr/>
	2,763
	100,000

Tabel 2 angiver næringsstofindholdet i den viste slagtegriseblanding beregnet både pr. kg foder og pr. foderenhed. Foderblandingen er afstemt med 7,1 g ford. Lysin/FE og 133 g ford. Råprotein/FE, samt et energiniveau der svarer til 100 FE/100 kg. Dette svarer til et standard økologisk slagtegrisefoder.

Sammen om praktisk innovation

Lokalt produceret foder til økologiske slagtegrise

Tabel 2 Næringsstoffer i foderblandingen vist i tabel 1 (Tabel: Kristian Knage-Drangsfeldt, Vestjyllands Andel)

Nutrient		Pr. kg	Pr. energi
Terstof	%	86,8	86,8
EFOS-værdi ukorr. Svin %	%	84,9	84,9
EFOSi (Enz.f.org. stof v/leum	%	75,8	75,8
I-faktor	%	89,3	89,3
FE so ny	FE _{so}	1,01	1,01
FEsvin ny	FE _{sv}	1,00	1,00
Råprotein	%	15,94	15,94
Råfedt	%	3,57	3,57
Råaske	%	4,55	4,55
Træstof	%	4,97	4,97
Stivelse	g	401,28	401,28
Sukker	g	33,96	33,96
Lysin	g	8,6	8,6
Methionin	g	2,3	2,3
Cystin	g	2,70	2,70
Treonin	g	6,03	6,03
Tryptofan	g	2,06	2,06
St. F. Råprotein	g	130,44	130,44
St. Ford. lysin	g	7,10	7,10
St. Ford. methionin	g	2,20	2,20
St. Ford. cystin	g	2,11	2,11
St. Ford. methionin+cystin	g	4,31	4,31
St. Ford. treonin	g	4,78	4,78

Foderblandingen er ikke afprøvet i praksis, da prisen, ud fra et produktionsmæssigt synspunkt, endnu er for høj. Dette skyldes den begrænsede adgang for flere af de angivne råvarer. Der er således ikke erfaringer med den høje andel af bælgfrugter som indgår i blandingen.

Projektet ENTRANCE er en del af Organic RDD 7 programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer). Det har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt Fonden for Økologisk Landbrug.

Faktaarket er udarbejdet i samarbejde mellem Vestjysk Andel, Innovationscenter for Økologisk Landbrug og Center for Frilandsdyr.

Konklusion

Det er muligt at producere en slagtegriseblanding baseret på lokalt producerede råvarer allerede i dag, men der er en begrænset adgang til de ønskede råvarer. Der er således behov for en markant øget produktion af økologiske proteinafgrøder, hvis der skal produceres tilstrækkeligt men lokale råvarer til den nuværende økologiske slagtegriseproduktion.

Der er desuden behov for yderligere afprøvninger, hvis man ønsker høje andele af bælgplanter, idet der kan tænkes at blive udfordringer med de anti-ernæringsmæssige stoffer der findes i visse bælgfrugter.

Det bør også bemærkes, at foderblandingen i tabel 1 indeholder begrænsede mængder soja. Nylige afprøvninger har vist, at det kan dyrkes i Danmark, men der er relativ lang vej til en sikker produktion med et stabilt udbytte under danske forhold.

Vi har i ENTRANCE vist, at det er muligt at sammensætte en foderblanding baseret på lokale råvarer. Men også at det endnu ikke er uden udfordringer.

Sammen om praktisk innovation